

НАРЕДБА № 8 ОТ 7 СЕПТЕМВРИ 2011 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОГРАМИ ЗА ПСИХОСОЦИАЛНА РЕХАБИЛИТАЦИЯ НА ЛИЦА, КОИТО СА БИЛИ ЗАВИСИМИ ИЛИ СА ЗЛОУПОТРЕБЯВАЛИ С НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

Издадена от Министерството на здравеопазването и Министерството на труда и социалната политика

Обн. ДВ. бр.75 от 27 Септември 2011г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация на лица с психични и поведенчески разстройства, длъжащи се на употреба на наркотични вещества.

Чл. 2. (1) Психосоциална рехабилитация на лица с психични и поведенчески разстройства, длъжащи се на употреба на наркотични вещества, е система от дейности и грижи, насочени към подобряване на био-психо-социалното функциониране на индивида и неговата социална интеграция в обществото.

(2) Програмата за психосоциална рехабилитация е системата от дейности и грижи по ал. 1, която включва психологически интервенции и социални дейности, извършвани в общността и в лечебни заведения, които подпомагат и разширяват възможностите на лицата да водят самостоятелен начин на живот.

Чл. 3. (1) Програмата за психосоциална рехабилитация се реализира чрез социални услуги, предоставени в общността и в лечебни заведения.

(2) Психосоциалната работа се осъществява в съответствие с действащите методики, стандарти и изисквания за социални услуги, регламентирани в Закона за социално подпомагане и правилника за неговото прилагане.

(3) Психосоциалната рехабилитация в лечебните заведения се осъществява в съответствие с Наредба № 24 от 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Психиатрия" (ДВ, бр. 78 от 2004 г.).

Раздел II.

Условия и ред за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация

Чл. 4. (1) Програмите за психосоциална рехабилитация се осъществяват от институции и лица по чл. 18 от Закона за социално подпомагане и от лечебни заведения по чл. 89, ал. 1, т. 2 и 3 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите.

(2) Ръководител на програма за психосоциална рехабилитация може да бъде:

1. лице с образователно-квалификационна степен "магистър" по медицина, притежаващо 3-годишен стаж в областта на лечението и рехабилитацията на зависимостта към наркотични вещества;

2. лице с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" по психология, притежаващо 3-годишен стаж в областта на лечението и рехабилитацията на зависимостта към

наркотични вещества;

3. лице с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" в областта на социалната работа, притежаващо 3-годишен стаж в областта на социалната рехабилитация на зависимостта към наркотични вещества;

4. лице с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" в областта на социалните или хуманитарните науки, преминало специализирано обучение в областта на зависимостите и притежаващо 5-годишен стаж в областта на лечението и рехабилитацията на зависимостта към наркотични вещества.

(3) Лицата по ал. 2 преминават курс за обучение на ръководители на програми за психосоциална рехабилитация по програма, утвърдена от министъра на здравеопазването.

(4) Курсът по ал. 3 се провежда от Националния център по наркомании съвместно с юридически лица с нестопанска цел и лечебни заведения, вписани в базата данни по чл. 8, ал. 1, които имат най-малко петгодишен опит в осъществяването на програми за психосоциална рехабилитация.

Чл. 5. (1) За осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация лицата по чл. 4, ал. 1 подават в Националния център по наркомании заявление, в което посочват единен идентификационен код на лицето, когато е търговец или кооперация, или код БУЛСТАТ на юридическото лице, когато не е търговец, към което прилагат следните документи:

1. копие от удостоверението за регистрация на лечебното заведение - за лечебните заведения по чл. 89, ал. 1, т. 2 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите;

2. копие от разрешението за осъществяване на лечебна дейност - за лечебните заведения по чл. 89, ал. 1, т. 3 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите;

3. копие от удостоверението за вписване в регистъра на Агенцията за социално подпомагане и копие от лиценза за предоставяне на социални услуги на деца под 18 години (когато в програмата ще се включват и деца под 18 години) - за лицата по чл. 18, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за социално подпомагане;

4. проект на програма за психосоциална рехабилитация;

5. списък на персонала, данни за квалификацията му, длъжностни характеристики;

6. план, индикатори и процедури за оценка на ефективността на програмата;

7. диплома за завършено образование на ръководителя на програмата;

8. документи, удостоверяващи преминалото специализирано обучение в областта на зависимостите - за лицата по чл. 4, ал. 2, т. 4;

9. документи, удостоверяващи изискуемия стаж на ръководителя на програмата;

10. сертификат за преминал курс за обучение на ръководители на програми за психосоциална рехабилитация.

(2) Проектът на програмата по ал. 1, т. 4 включва:

а) цели на програмата;

б) основни задачи на психологическите интервенции и на социалната работа;

в) продължителност на програмата;

г) организация на работа;

д) критерии за включване, изключване и успешно завършване на програмата;

е) психотерапевтични интервенции;

ж) план за ресоциализация на завършилите програмата;

з) социална работа - прилагани методи и форми на социална работа.

Чл. 6. (1) При непълноти в представената документация директорът на Националния център по наркомании в 15-дневен срок писмено уведомява лицето, като определя срок за отстраняването им и дава при необходимост указания за привеждане на документацията в съответствие с изискванията на наредбата и утвърдените методики в областта на психосоциалната

рехабилитация.

(2) Ако заявителят не представи необходимите документи в срока по ал. 1, процедурата по даване на съгласие за осъществяване на програмата за психосоциална рехабилитация се прекратява.

Чл. 7. (1) В едномесечен срок от подаване на документите по чл. 5 или от отстраняване на непълнотите по чл. 6 директорът на Националния център по наркомании дава съгласие или отказва да даде съгласие за осъществяване на програмата за психосоциална рехабилитация.

(2) Директорът на Националния център по наркомании дава съгласие за осъществяване на програма за психосоциална рехабилитация, когато програмата е в съответствие с изискванията на наредбата и утвърдените методики в областта на психосоциалната рехабилитация.

(3) Директорът на Националния център по наркомании отказва да даде съгласие за осъществяване на програма за психосоциална рехабилитация при наличие на едно от следните условия:

1. програмата не е в съответствие с изискванията на наредбата;
2. програмата не е в съответствие с утвърдените методики в областта на психосоциалната рехабилитация.

(4) Отказът по ал. 3 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 8. (1) В Националния център по наркомании се създава база данни на лицата, които осъществяват програми за психосоциална рехабилитация.

(2) Информация за програмите, включени в базата данни по ал. 1, се публикува на интернет страницата на Националния център по наркомании.

Раздел III.

Участие в изпълнението на програми за психосоциална рехабилитация на лица с личен опит в оздравяването от злоупотреба с наркотични вещества

Чл. 9. (1) Лица с личен опит в оздравяването от злоупотреба с наркотични вещества, които са преминали успешно през лечение, психосоциална рехабилитация и/или групи за взаимопомощ, могат да участват в изпълнението на програми за психосоциална рехабилитация при следните условия:

1. да не са злоупотребявали с наркотични вещества през последните 2 години;
2. да са завършили курс за обучение по програма, утвърдена от Националния център по наркомании.

(2) Курсът по ал. 1, т. 2 се провежда от Националния център по наркомании съвместно с юридически лица с нестопанска цел и лечебни заведения, вписани в базата данни по чл. 8, ал. 1, които имат най-малко петгодишен опит в осъществяването на програми за психосоциална рехабилитация.

(3) За участие в курса за обучение лицата по ал. 1 подават заявление, към което прилагат следните документи:

1. автобиография;
2. документ, удостоверяващ завършен курс на лечение, психосоциална рехабилитация или системно участие в групи за взаимопомощ;
3. диплома за средно образование;
4. мотивационно писмо.

Раздел IV.

Контрол и отчетност на програми за психосоциална рехабилитация

Чл. 10. Ръководителите на програми за психосоциална рехабилитация отчитат дейността, извършена по програмата, като представят годишен доклад до Националния център по наркомании, включващ резултати, основни тенденции, изводи и възникнали проблеми.

Чл. 11. Извършените дейности по програмите за психосоциална рехабилитация подлежат на контрол от Националния център по наркомании и Агенцията за социално подпомагане съгласно чл. 86, ал. 2 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите и чл. 31, ал. 2 от Закона за социално подпомагане.

Чл. 12. (1) Националният център по наркомании осъществява мониторинг на дейността на програмите за психосоциална рехабилитация, вписани в базата данни по чл. 8, ал. 1.

(2) При осъществяване на мониторинга по ал. 1 могат да бъдат привлечени и външни експерти, както и представители на признати за представителни организации за защита правата на пациентите.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Социални услуги в общността" са услуги по смисъла на § 1, т. 7 от допълнителните разпоредби на Закона за социално подпомагане.

2. "Социална работа" е професионална дейност по смисъла на § 1, т. 9 от допълнителните разпоредби на Закона за социално подпомагане.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (1) Осъществяваните към момента на влизане в сила на наредбата рехабилитационни програми по Наредба № 30 от 2000 г. за реда за участие в долечобни и рехабилитационни програми на лица, които са били зависими или са злоупотребявали с наркотични вещества (ДВ, бр. 1 от 2001 г.) се привеждат в съответствие с изискванията на наредбата в едногодишен срок от влизането ѝ в сила.

(2) Изискването на чл. 5, ал. 1, т. 9 от наредбата не се прилага за ръководителите на рехабилитационни програми, които имат съгласие от Националния център по наркомании, издадено по реда на чл. 7, ал. 3 от Наредба № 30 от 2000 г. за реда за участие в долечобни и рехабилитационни програми на лица, които са били зависими или са злоупотребявали с наркотични вещества.

§ 3. В едномесечен срок от влизане в сила на наредбата изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане утвърждава по предложение на Националния център по наркомании изменения и допълнения на методиките по предоставяне на социални услуги в общността, съобразени със специфичните особености на работата със зависими лица.

§ 4. (1) В двумесечен срок от влизането в сила на наредбата Националният център по наркомании изготвя образец на годишен доклад по чл. 10, който се публикува на интернет страницата на Националния център по наркомании.

(2) При изготвянето на образеца на доклад по ал. 1 могат да бъдат поканени за участие и лицата по чл. 4, ал. 4, както и представители на признати за представителни организации за защита правата на пациентите.

§ 5. Наредбата се издава на основание чл. 89, ал. 2 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите.

§ 6. Указания по прилагането на наредбата дават министърът на здравеопазването и министърът на труда и социалната политика.